

Lletres al Director

Per la idealitat entre els obrers

Tenir idees, viure d'acord amb un ideal, estar dotat d'una personalitat espiritual, haver-se format interiorment un concepte sobre cada una de les manifestacions del viure, sobre cada una de les institucions de la societat, tan el seu aspecte moral com material; heu aquí una cosa que deu semblar ben innocent, a un noranta per cent dels vivents, quan la cosa més corrent es vegetar acceptant-ho tot tal com ens ho han ensenyat. Predicar idees és bo pels qui en viuen, discutir filosofies és propi de pedants o de desequilibrats. Es pot viure molt bé sense tot això i uns es deu viure millor i tot.

Cadascú coneix a fons, solament la època en que viu i de la manera que la veu, la jutja la millor u la pitjor de totes. A causa d'això mateix de vegades desconfio del judici que tinc format de l'època actual, en comparació amb les passades; però a la fi tot ben debatut, no'm queda més que convenir, que la societat d'avui és la més poc interessant de totes, en quan a qualitat.

Els teòlegs diuen que la causa és l'ateisme, els moralistes (estil senyor Esteve) que són els vicis, segons els artistes l'"americanisme" industrial, els metal·lúrgics, antiga escola, que en te la culpa la nova filosofia materialista. No'ns en faltan mai d'excuses per justificar la nostra conducta.

No crec necessari, respondre per separat a cada un d'aquests, perquè de l'estat lamentable de la societat actual, s'en serveixen sols per fer-ne reclam per la seva botiga.

La culpa la té tothom, i els que més gemegen. Els teòlegs, els moralistes, els artistes, els filòsops i molt d'altres encare, han de sapiguer si's que encare, han de sapiguer si se'cezeTET race ho ignoren, que la societat ha evolucionat, que a altres temps hi corresponen altres costums; i que per tant altres procediments són necessaris, per per conduir la societat pels viarany enlairats a que té dret. La sensibilitat humana no està pas atrofiada, la seva mentalitat es desarrotlla cada dia mes. No llencau la culpa sobre un tercer; confesseu que sou impotents, que la ciencia ha donat un gran impuls a la societat i aquesta s'ns ha escapat dels dits.

Renoveu-vos, feu un gest que respongui a la grandesa del moment, l'humanitat camina cap a la seva ruina, la materialitat més denigrant envaeix totes les esferes, no hi ha idealitat, ni casi ja vergonya. El *voudeville* pren el lloc a la tragedia; les imatges pornogràfiques als nus artístics, els falsos esports a les manifestacions col·lectives d'art, assassinat polític quotidià a la discussió persuasiva; la guerra de classes, la guerra de nacions destrueixen els pobles i homes de totes les categories i condicions, venen la seva consciència a aquell que la paga millor.

Es parla per tot arreu de fronts únics. Que esperen els intel·lectuals del mon per fer-ho també! Es que fins a ells ha arribat la manca absoluta d'idealitat?... Potser la veuen tots ells impossible!... Respongueu, parlev, discutiu sobre aquest problema transcendentalíssim.

Pere MARCET

Federalisme i socialisme

Des que una més clara visió de la justícia social ve forjant en la consciència humana un nou concepte del dret i de la llibertat, les paraules Federalisme i Socialisme, fins ahir conceptes antagònics, van agermanant-se cada dia, i a no trigar, esdevindran, sinó termes sinònims, factors complementaris d'un apostolat de justícia i de raó.

Morta en l'esperit progresiu i futurista la forma de govern monàrquica, morta també en l'ànima civil i puritana la república centralista, unitària i burgesa, anem decididament a una solució socialista i a un regíme federatiu. Perquè, considerant al capitalisme com a fruit de l'explotació humana, i fill bastant del privilegi, al combatre'ls, com enemics del mal estar i propulsors de tota injustícia social, anem encaminant el treball cap a solucions superiors de justícia, per a que rendeixi més i millor per a tothom, deixant d'ésser com ara mercaderia que es vén, per a esdevenir virtut que es practica amb amor i elevació.

I que no ens vinguin amb allò dels esperits superiors i de la sort, que no ens parlin d'usuraries econòmiques, de sacrificis sens nombre, de persistències i constàncies mil, que tot això, en un regíme d'igualtat econòmica, on l'explotació de sang humana no pugui realitzar-se, és impossible; ja que, la gran riquesa acumulada, quan no és filla del crim és filla del privilegi.

Més o menys, tots els homes tenim les mateixes necessitats, qui en cria més o les fa més grosses, és no sols un viciat, inó que és un privilegiat; traïem, doncs, els vicis, suprimim els privilegis i allavors, de fet, quedaran mortes totes aquestes desigualtats, que com a tals, sempre signifiquen injustícia.

Això no vol dir pas que preconcitem un estat d'igualtat social absoluta i matemàtica, que de fet matria l'iniciativa individual; no, de cap manera, això no sols fóra contra la justícia, sinó que fóra un atentat a la natura.

La sabiduria i la virtut, sempre han meregut sinó el premi, el respecte de tots els homes i de tots els pobles; i més ho mereixerien, en un estat regit per principis altament morals de justícia, com els que preconcitem.

Per això som partidaris del sistema federatiu, per a reconèixer ampla autonomia a tots els estaments i a totes les personalitats naturals o de vida pròpia, per que ningú com elles, sap i pot conèixer millor llurs conveniències i necessitats, llurs bones costums, tot allò que, en una paraula, contribueixi al perfeccionament social i humà per a que el viure esdevingui més amable i digne, sense entrebancs ni tiranies, que tan han ferit i han endolorit la consciència humana.

Eduquem-nos i eduquem en tan noble orientació les nostres multituds ciutadanes i vilatanes. Sembrem amb amor els sants principis de Socialisme i Federació i recordem sempre, que les utopies d'ahir esdevenen realitats avui. I que tenint raó com tenim, al predicar tan formós evangeli, si no triomfem avui triomfem demà.

ANTONI DE VILARO

Vilaseca Febrer 1926.

Company: Compren Justícia Social

A l'entorn del pensament

I

S'ha parlat amb gran rebombori del frustrat atemptat contra Mussolini (1). El fallat intent ha tingut un efecte teatral. Tota la premsa n'ha parlat extensament. A la veina península—segons informacions telegràfiques—el partit feixista ha demostrat amb aquesta ocasió llur adhesió personal i ideològica amb el cap responsable del partit, que avui, des de la més alta autoritat de la nació regeix fatalment els destins d'Itàlia. Grans manifestacions, milers de telegrams, felicitacions a dojo...

Realment el "Duce" pot estar satisfet de la popularitat creixent que de dia en dia, la seva figura i actuació va desvetllant per tot el món. Llástima que la seva trista popularitat no sigui gens recomanable! Llástima que hagi qui vulgui imitar-lo!

Amb uns quant atemptats d'aquesta índole, el president del Consell de Ministres d'Itàlia es farà interessant. Més encara, si les temptatives de suprimir-lo són verdaderes. Es cosa provada, que és freqüent dintre de la tirania que impera a Itàlia inventar projectes de crim, reunions clandestines revolucionàries i altres misèries amb que s'amparen els governs que viuen apoiats per un partit armat que governa per la llei de la torça, per a destruir i desorganitzar les oposicions.

No manca qui creu que el russerat crim (?) que s'atribueix al general Capello i al diputat Zamboni com a caps i organitzadors, és una maquinació per a poguer perseguir els grups contraris dels camises negres. No fóra res d'estrany. Hem vist com el govern italià ha procedit fulminantment contra els seus contraris. I que els adictes a la tirania Mussolini-Farinacci demanen els procediments extrems per a punir als fracassats autors, fins al punt de sollicitar la reimplantació de la pena de mort per aplicar-la als qui atemptin contra l'existència dels dictadors de l'Itàlia feixista.

Les mesures de repressió no s'han fet esperar. I no han pas sigut concretades en les persones que directament havien pres part en el complot. S'han fet extensives en els partidaris dels grups ideològics a que pertanyien o havien pertenescut els acusats. Cinc orguens periodístics han sigut suspesos. I els portaveus feixistes demanen descaradament la suspensió dels sis o set més importants rotatius que fan una política contrària al govern dictatorial.

I com algun company assenyalava també poden ésser tots aquests esdeveniments, provocats per a distreure l'opinió del curs vergonyós del procés contra els assassins de Matteotti. Així veiem que qui més ha rebut ha estat el partit socialista contra el qual semblen anar dirigides les hordes feixistes que acapdillen Farinacci-Mussolini.

Mussolini i el seu partit continua vivint i matant. Cap oposició seriosa li fa la contra. El poble italià sofreix els resultats de la seva resignació i impotència. Fins el dia que el dogal l'ofegui massa no es revoltarà contra l'opressió feixista.

II

Davant del cas concret de l'Itàlia actual, el desglosament de les idees

(1) Publicat amb retard per excés d'original.

J. SANTAMARIA

La Filla d'en Tartari

EDICIONS DIANA

Petritxol, 5 - Barcelona

marxistes en socialisme i comunisme, quin procediment serà millor, quina tàctica té de prevaldre per enderrocar un poder antipopular sostingut per les armes?

Fallada la democràcia, erigit en poder un grup tirànic alimentat per desigs innobles de domini imperialista, apoiat per tots els excrements indesitjables, on predomina una política de personalismes i odís fent-se possible la persecució indigna i el crim tolerat. el descrèdit i la negació del prestigi. Aquests règims d'excepció que porten el descrèdit i la negació del prestigi cultural i ideològic del poble que accepta resignat la negació de la llibertat en tots els caires del pensament tant individual com col·lectiu: és efiç seguir una política de pacífic apoliticisme limitant-se a una oposició abstencionista i sofrir amb paciència les brutalitats de la violència devinguda llei i amparada pel Govern?

(Continuarà)

A TOTS ELS TREBALLADORS DE RODA DE VICH

Companys obrers de l'Art fabril: Tots déveu tenir esment del que està passant a la Fàbrica de Tecla Sala que es posà en marxa ara de poc.

Quan tots esperàvem que en la nova fàbrica hi trobarien feina alguns dels companys sense treball, ara ens surten amb el propòsit de posar dones a les màquines contínues, per tal de poder-les retribuir amb jornals de fam. L'abús no s'acaba aquí: segons sembla, en aquesta empresa es tracta de que cada obrera condueixi dugues "metxeres" quan en totes les fàbriques de la comarca del Ter hi ha una dona a cada màquina.

Es que s'ha escullit la nostra vila per a donar-hi l'espectacle d'una explotació tan fora de mida.

Cal que tots els obrers estiguin al corrent de l'ignomínia que es vol cometre ical que els que estiguin encara fora del sindicat hi acudeixin per trobar el consell i l'ajut necessaris.

Un de l'Art Fabril.

AVIAT SORTIRA

Carnet de l'heterodox

Per C. de Domènec (Brand)

El nostre volgut company Cristòfos de Domènec s'ha decidit a seleccionar els CARNET DE UN HETORODOX, que amb el pseudònim de Bran ha publicat a les pàgines de JUSTICIA SOCIAL i, junt amb altres carnets inèdits, formarà un elegant i original volum de més de 200 pàgines, que es posarà a la venda pel pròxim mes de març. Es vendrà a un preu popular.

L'obra serà impresa als obradors de J. Sallent de Sabadell i administrada per la "Llibreria Sellarés de la mateixa ciutat."

ASSOCIACIO OBRERA DE CONCERTS

Hom posa en coneixement a tots els que hagin tramès la seva proposta per l'ingrés a aquesta entitat, que poden considerar-se com admesos, en el cas de que algú no hagués sigut admés, se li hauria comunicat particularment. Al mateix temps es fa avinent a tots els que es dirigeixen a Secretarià demanant si ha estat aprovat el seu ingrés, devem fer constar: que degut a les innombrables inscripcions que diàriament s'efectuen, és impossible contestar particularment a tots.

Dintre la vinent setmana s'intensificarà el cobrament a tots els inscrits a domicili, fent constar a tots els inscrits quin pagament està assenyalat en l'estatge social, que poden fer-ho tots els dies feiners de 7 a 8 i mitja de la tarda.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura governativa

REVISTA DE CATALUNYA

El número darrer d'aquesta interessant publicació, orgue capdal del pensament català, conté el següent sumari: Ferran Soldevila, "Al marge d'un volum d'Història. (El volum III de la Història de Catalunya de Rovira i Virgili)"; N. M. Rubió i Tudurí, "La qüestió fonamental de l'urbanisme: el país-ciutat"; Jordi Rubió i Balaguer, "Un bibliòfil català del segle XV: Pere Miquel Carbonell"; Antoni Rovira i Virgili, "De l'homenatge a Russinyol"; Angel Aguiló, "Aplec de lletres íntimes adreçades a Marian Aguiló"; F. Maspons i Anglès, "Institucions catalanes vigents a l'estranger"; Josep Carbonell, Carles Rahola, Salvador Albert, Domènec Guansé, "Per la Catalunya-Ciutat. (Enquesta de la Revista de Catalunya)"; Ramón d'Alós-Moné, "Els cants de gesta catalans (Enquesta)"; "Sagitari"—Nòtules", per Melcior Font i Joan Sacs.—"Els Pobles i els Estats", per A. E. i V.—"Cròniques catalanes: La Història i l'Erudició", per Ferran Soldevila; "Les Lletres, per Domènec Guansé"; "L'Art", per Joan Sacs; "El Teatre", per Prudenci Bertrana.—"Peridics i Revistes".

HI HA UNA VIRTUT SUPERIOR A LA DE LA PATRIA; L'AMOR DE L'HUMANITAT. MABLY

La política nacionalitaria dels Soviets

Manuel Adame a "Vida Sindical", amb la miopia que caracteritza la major part dels anarquistes, troba que els camarades russos donen una interpretació torçada, i per tant, perillosa, a la essència internacionalista que deu informar el moviment classista de la Tercera Internacional, tota vegada que es constitueixen en paladins de la defensa dels pobles sotmesos a la rapacitat dels imperialismes europeu i americà.

A cop d'ull, apar que els homes de Moscou, en llur afany de revolucionar el món, no s'han adonat del greuge que fan a la pau mundial, veritable "Pau de Varsòvia", basada en la esclavitut de centenars de milions de treballadors i camperols pobres i en la iniquitat del privilegi capitalista.

Si es tingué més en compte les contradiccions del règim capitalista i la falsetat bàsica de llur estructuració política com a classe detentadora del Poder i s'interpretessin els esdeveniments històrics a través de la dialèctica materialista, despullant-nos d'infantilismes pacifistes i en son lloc ens endinséssim més a l'ènteranya de la lluita de classes, ben segur que no arribaria el company Adame a afirmar, com afirma, que l'obrer indi no hi guanyaria gaire amb la independència de la Índia, que si més no, tindria la virtualitat de treure's del damunt, una de les dues tiranies que avui suporta i que com tots els pobles robats, la classe treballadora es troba sota doble opressió, la de la burgesia indígena i la suplementària dels bandolers imperialistes i que en el cas d'alliberar-se la Índia de la tutela anglesa, quelcom, moltíssim, minaria l'edifici del capitalisme britànic.

No oblidem que Lenin, la més grossa capacitat revolucionària dels temps

moderns, sostenia—i aquesta és una part importantíssima del testament del Mestre—"que la qüestió nacional no pot resoldre's més que al terreny de la revolució proletària i que la revolució a Occident, exigeix l'aliança del proletariat europeu amb el moviment de les colònies i els pobles oprimits, contra l'imperialisme", tota vegada que la qüestió nacional és una part de la revolució obrera.

Els pobles oprimits són o poden ésser, un aliat aprofitable i amb grosses possibilitats per al triomf proletari en la guerra de classes i, per tant, oevem distingir entre la política nacionalitaria dels Soviets i el nacionalisme tipus "Action Française" o del "Fascio", els quals sembla que són els fantasmes que no deixen uornar al nostre contraopinant, car és innegable que fresen de distinta fàsis. De Valera lluitant contra l'Anglaterra i més encara, Gim Larkin, líder de la Federació del Transport i cap de la milícia obrera irlandesa, que Daudet o Maurras, Farinacci, les associacions hongareses falsificadores de bitllets de Banc o les carnestoltes del Ku-Klux-Klan.

Entenent-ho així, els treballadors d'Anglaterra es posaren no fa gaire, al costat dels "sinfeiners", com mig segle abans s'hi vanen posar els obrers i intel·lectuals russos dels polonesos i atiaren la revolta nacionalista de Langiewicks, reaccionari per tots conceptes.

El mateix Kropotkine no es posà pas de la banda del sanguinari Muravioff, com no s'hi posà ningú que tingué nas a la cara, que diria el nostre Pla.

Els uns defensaren Polònia per separatisme i els altres per tàctica revolucionària, qual tàctica posa en

pràctica amb la Tercera Internacional. Es cert que la dirigeix amb preferència contra la dominació britànica, perquè a Rússia, malgrat tot, existeix una vertadera preocupació; Anglaterra. Contra Anglaterra s'ha assajat tot i molts cops s'ha fracassat.

Bo serà recordar que Artur Ramsome feia veure a Lenin, l'any 1919, que l'esforç del proletariat rus per a obrir bretxa a les muralles de la fortalesa del capitalisme anglès, el més potent enemic de la Revolució russa, s'estrellava en va per a fer-se pas, car dels milions de tones de manifestos revolucionaris adreçats als proletaris de Cardiff, Manchester o Sheffield ni una sola fulla arribava a les costes d'enllà de la Mànega, el que equivalia a un fracàs en la lluita directa contra l'imperialisme d'Albió.

Precisava atacar de flanc el capitalisme de la City, que posant en perill els prestigi i l'autoritat anglesa als "dominions", a la Índia ahir, avui a la Xina, demà altra volta a l'Egipte, surtiria majors efectes que la propaganda al cor d'Anglaterra.

En aquesta nova etapa en els mètodes de lluita emprats pels Soviets, no hi sabem veure ni els perills ni les contradiccions apuntades pel camarada Adame, que si bé la Tercera Internacional apoia l'insurrecció de les colònies i les nacionalitats oprimides, per estratègia revolucionària hem vist com els comunistes alemanys s'oposaven per la força, a l'intent del Dr. Docteu de crear la República renana amb diners francesos i tropes urangelianes; a l'únic objecte de traspasar la conca de la Rhür al capitalisme francès.

S'apoen únicament els moviments nacionals que puguin desmembrar l'imperialisme dels Estats absorbents, malgrat les files separatistes estiguin nodrides d'elements intel·lectuals petit-burgesos.

Staliu, considera una lluita objectivament revolucionària, el moviment nacionalista egipci, car segons Lenin, la qüestió nacional s'ha de judicar "no aïlladament, ans be, dins l'escala mundial."

D'aquí, la política de Rússia, fixe sempre en la revolució mundial socialista, on els procediments i l'estratègia són de goma, renovables, segons convinguin a les necessitats de la classe treballadora.

Si la política de Rússia, fixe sempre en la revolució mundial socialista, on els procediments i l'estratègia són de goma, renovables, segons convinguin a les necessitats de la classe treballadora.

Si la memorable Primera Internacional es feu seva la causa de Polònia, bé pot la Tercera Internacional fer-se seva la causa de la Índia, Egipte, Xina, Argèlia i totes les races sotmeses al despotisme del capitalisme mundial, sense tergiversar per un moment, l'esperit de la lluita de classes que ha de donar la llibertat a aquest gran poble: el Proletariat.

A. BERNARDO

Carnet d'un heterodox

ELS TRES "NOS"

Déu.—Obeeix-me!

El Diable.—No!

El Diable.—Obeeix-me!

Déu.—No!

Déu i el Diable.—Obeeix-nos!

L'Home.—No!

Tot el demés de la vida de l'home és una protesta i ensems una paròdia d'aquests tres nos. L'imbrogllo, així, esdevé absurdament interessant i interressantment absurd.

BRAND

Els creadors de la riquesa

Sense el treball no hi pot haver riquesa.

Que els agricultors no treballin la terra, i els propietaris d'aquesta s'arruïnaran.

Que les fàbriques quedin desertes, i els fabricants no obtindran d'elles el valor d'una pesseta.

Que es paraltzin les línies fèrries, i no perceberan ni un sol dividend els accionistes.

Que els obrers de les mines es creuin de braços, i les Companyies poseïdores veuran llurs caixes buides.

Que els obrers dels tramvies es quedin a casa, i desapareixeran els guanys que abans obtenien llurs propietaris.

Que els obrers del mar no tripulin els vaixells, i les Companyies navileres no s'embutxacaran cap guany.

Que els treballadors de totes les professions no lloguin els seus braços als patrons de cap indústria, i la ruïna dels industrials serà un fet.

Doncs si únicament el treball crea la riquesa, tenen sobrerera raó els que a ell es dediquen per procurar la transformació del present règim social, en el qual no es fa participar d'aquella als seus propis creadors.

JUSTICIA SOCIAL vol conèixer tots els conflictes del treball per defensar les reivindicacions obreres; vol estar assabentada de totes les injustícies per proclamar els drets de l'home i vol donar a conèixer tots els actes de propaganda i organització que es facin en les diverses localitats.

COMPANYIS! ENVIEU-NOS-EN NOTA SIA FETA DE LA MANERA QUE ES VULGUI.

En el terreny de la lluita de classes som invencibles; el dia que l'abandonéssim ens derrotarien, per que deixaríem d'ésser socialistes.

ECOS I COMENTARIS

LA DISBAUXA PROTECTORA

La cosa més enormement socialitzant que ha fet l'estat burgès és el Retir Obrer. No parlem de com es fa o no es fa. No parlem de que molts patrons no declaren els seus obrers. Aném al cas b0, al cas beneficiós per a l'obrer. L'obrer que treballi dels 16 als 25 anys i—sempre—el seu patró declari i pagui la seva quota a la Caixa corresponent, arribarà a 65 anys i podrà estar tranquil, el seu esforç de treballador serà recompensat per la societat burgesa: serà elevat a rentiste... rentiste amb setanta dos duros. Al mes? Es poc, però vaja, no; no cal preocupar-se: No tindrem massa senyors que ens empantanaguin pels carrers. No anirém a una plaga desesperant de nouveaux riches. L'obrer retirat, protegit, recompensat per la societat burgesa podrà menjar arengada i llonguet amb SETANTA DOS DUROS A L'ANY!

Hauràs treballat, teixidor, paleta, amic meu, dues mil cinc cèntes qua-

ranta vuit setmanas. Cada setmana el teu esforç haurà fet guanyar potsar al teu amo trescentes seixanta cinc pessetes. Aleshores la societat protectora et donarà aquesta setmanada a l'any, perquè tu, el premiat, el glorificat, vesteixis jaqué, et compris un barret fort, gastis taxi, posis senyora (als 65 anys!) i, en general, vaigis tirant de rendeta!

NOSALTRES ELS RENTISTES

L'altre cas es el de que un obrer no hagi pogut treballar infatigablement cada dia o que, amb tot i fer-ho hagi topat amb un amo que s'hagi estalviat quotes. Això és fàcil. La llei no estableix cap sanció pecuniària per aquell que això faci.

Aleshores és molt bonic. Si el capital imposat arriba a una renda de dos ralets diaris, es paga el café cada dia al venerable anciano de seixanta cinc anys. Si ni a 180 pessetes arriba es cedeix la renda a la Associació Benèfica que l'hagi de recollir. Aleshores veurem, en els asils, dugues mènes de desgraciats; els pobres de solemnitat i els rentistes oficials que, amb un règim protector fumaran havans, i menjarán platets especials que els farán les monjetes desintere-

sades en vista als seus quinze, vint o trenta centímetes de renda diaris!

EMBOLICA QUE EMBOLICARAS

Si algun dia es fa l'història de l'obrerisme barceloní els moments d'ara hi figuraran com els moments de la màxima verborrea incoherent i de la màxima inutilitat. Es una verdadera desgracia; mai s'havien dit tantes coses per a fer-ne tan poques. Sembla que la única deria de tots plegats sigui la de perfilar les nostres diferències, buscar nos les pesigolles, ferir-nos mutuament, per tal de fer impossible una intelligència. Això és el mercat de Calaf; tothom crida i ningú s'entén.

Cada setmana surt un nou periòdic obrer amb l'únic objecte de fer la santíssima a un altre periòdic obrer; i fins ens hem fixat que en les mateixes planes d'un sol portaveu no es gens estrany trobar-hi dues o tres opinions no sols diferents, cosa natural i comprensible, sino contraries i mutuament hostils. No volem fer càrrecs concrets perquè tots fem el que podem.

Els companys que, tenint en compte per damunt de tots els interessos partidistes el superior interes del tre-

ballador, esperaven que la nostra classe sortiria moralment enfortida i alligonada de la dura crisi que atravesava, s'han equivocat de mig a mig. Aquí no hi ha allicionament ni rectificació ni purgatori. Aquí hi ha unes ganes estúpides de mascler de cridar i fer soroll. Hem entrat de ple en la bacana dels dogmes, de les doctrines, dels odis, de les manies i dels personalismes.

Paixó en diuen "período constructivo". Cada dia ens tornem més intel·ligents. Com hi ha mon!

DIALEC GALANT

Pere.—Escolta Pau, estimat company, ahir em vas dir que tenia el nas llarg i avui em dius que el tinc xafat. Això no ho entenc! Fa un moment que m'has dit que la meua gorra era negra i ara em dius que es blanca. Això tampoc ho entenc.

Amic meu, diguem alguna cosa, si no hauré de creure que' contradicxes.

Pau.—Ets un "tonto".

Pere.—Perdona "maestro".

LA NOSTRA PREMSA

Diu un "colega": "Yo, obligaría a que todos los plu-

míferos se hubiesen de ganar los garbanos arreglando zapatos y otras cosas útiles.

De esta manera, las lamentaciones del compañero intelectual, que opina que un discurso o un artículo deben de retribuirse como al zapatero se le retribuye su trabajo de echar medias sueltas, no tendrían lugar.

"Hombre, colega". Però que hi ha de fer un sabater abstemi i vegetarià a dintre d'un galliner?

NOSALTRES ELS PROVINCIAIS

No podem sortir d'espants. Nosaltres els socialistes de pagés es veu que estem destinats a anar de casa al vent. El doctor Pla i Armengol ja ens ho va dir en verbo sonoró que som nosaltres al costat dels socialistes de la capital? Ben poca cosa; tan mateix!

Però no ens deixen ni respirar. Tot just ens atrevim a treure el nas quan sentim una veu de sorge de la Barceloneta que ens diu:

—Que querrán esos socialistas que escriben en moro?

"Usted dispense, anarco académico de la Real..."

Les lletres i les dèries

A la manera de...

...Joan Mínguez

POETA BARRUT I EX-SALTATAULELLS PARADOXAL

EL DIA EMPUDEGAT

Me'n vaig a l'oficina.
Arrufo el nas i faig el desmenjat.
Un noi mal educat
patina
relliscant per damunt de l'asfaltat
mullat,

Som massa esclaus de la rutina.
Però és el fat!
Els trams, com una mosca que rondina,
fan un brunzir acompasat.
Monotonia estulta de ciutat!

L'urinari les ganes m'endavina
de deixar-hi el present acostumat.
(La gent en diuen "excusat").
(Excusa'm tú, lector: ja m'hi he pixat).
Ja alliberat,
ara, cos meu, camina.

Avui m'he retrassat.
Si el burgès em pentina,
li diré que he seguit una fadrina,
i amb el palpeig i el gest de ma proçacitat
amb malícia felina
i amb el palapeig i el gest de ma proçacitat.

Però ja m'ho haurà perdonat
la Majestat
Divina,
quan ho he confessat
a un clergue que, fent via al meu costat,
s'ha deixat
amanyagar la panxolina,
amb un posat
de mollicie mascle, astuta i fina.

Ola "Undervood", amada femenina!
Tretze anys t'he grapejat.
Ara que el cant declina,
—ans no el daré per acabat—
pitxaré el teu teclat,
per venjar-me d'uns llavis, vermells de purpurina,
que, en voler-los besar, m'han rebutjat.

Ai las! Ni a tonelades de betzina
puc netejar el meu pecat
de malparlat
Més val que plegui, doncs.
"Manxúria (Xina)
Continua el combat". (1)

ARIEL

(1) L'acció (?) es suposa a l'Agència Havas, antic lleure de l'autor.

Notes marginals

Es dona per segur que els premis Fastenrath i Rabell dels Jocs Florals d'enguany se'ls emportaran els senyors López-Picó i Riba-Bracons. Sembla que es tracta de premiar la meritòria i constant labor d'aquests literats. Tothom se'n felicitarà. Ja era hora que els noucentistes fossin reconeguts pels Jocs Florals. La venerable institució ja només va quinze anys endarrera, cosa que representa un gran avenç. Fins fa poc els Jocs Florals anaven, en general, encarrerits d'un quart de segle.

—Parlant de l'Esclasons deia l'altre dia en una penya un dels nostres primers escriptors polítics que el jove Esclasons comença per on acabà Eugeni d'Ors. Compte—afegia—on pot arribar l'Esclasons!

—La Biblioteca Popular "L'Aveng" que amb tantes belles obres haurà enriquit la nostra literatura, tornarà a reparèixer; així ho ha anunciat l'editor que se n'ha encarregat. Li desitgem un èxit igual al que havia tingut.

—Tomàs Garcès ha enllestit un nou llibre de poesies que se'n "El somni".

—Acaba de sortir "La Clínica de Psiquis" del nostre amic Domènec Guansé. Són tres contes publicats per les "Edicions Nausica". En un altra edició del nostre hebdomadari en parlarem.

—Per incultura del públic i per incomprensió dels actors i dels traductors, el Teatre Eclèctic ha fracassat completament. Un dia aparegué un cartell anunciant les dues darreres funcions.

Després ha donat quatre representacions al Teatre Talia i ha marxat a buscar un altre fracàs a Madrid.

—També ha fracassat el Teatre Líric Català que actuava al Tivoli. I no ha fracassat per manca d'èxit, sinó per mala organització. Quan s'anuncià, nosaltres ja temèrem que no fos una segona part de la temporada d'ara fa tres anys. Ho sentim vivament.

—JUSTICIA SOCIAL s'adhereix amb tota sinceritat al dol de Catalunya per la mort del nostre bon pintor Joan Llimona i del gran poeta Joan Alcover.

—Acaba de publicar-se l'"Anuari dels Catalans" d'aquest any. Entre els treballs que hi ha cal esmentar la biografia d'En Valentí Almirall feta pel jove poeta Melcior Font.

—"La Escena Catalana" ha publicat la comèdia d'Enric Lluellas "La pols del camí".

—L'escultor i amic nostre En Felip Corcolla ha exposat a les Galeries Dalmau tres talles policromades. Es de lo més seriós que hem vist en escultura; poques vegades haurem contemplat talles en fusta tan vigoroses i de tanta força i tan realistes. Coscolla sap bé el que és l'art de l'escultura.

—La "Biblioteca Bonavia" ha fet una edició popular de "El mal caçador" d'En Josep Maria de Sagarra. Es ven al preu de 1'20 pessetes. Aquesta és la tercera edició de l'obra d'En Sagarra.

—"La Novella d'Ara" ha recullit en l'excelent novel·la d'En J. Puig i Ferrater "Els tres allucinat", publicada suara en aquella col·lecció en tres quaderns de 150 pàgines cada un. Hem de plànyer-nos, i ho hem de censurar, que "La Novella d'ara" s'hagi limitat a treure les tapes dels tres quaderns i enquadrar-los amb un cartró dolent, puix que resulta el llibre més mal editat que hem vist.

—"La Novela Social" és una publicació ideològica que veu la llum a Sabadell—Pérez Galdós, 110—, molt ben presentada i recomanable.

Ha publicat ja sis fascicles, que es venen al preu de 20 cèntims cada un.

Els títols dels volums publicats són els següents: "Infanticidio", per Joaquin Dicenta; "Vidas Quiméricas", per F. Vidal; "Carne Podrida", per Ramón Magre; "El Grumete", per Felipe Alaiz i "Shum íntimo", per E. Sanjuán.

Publicacions de "Justicia Social"

S'han publicat:

VOLUM I

COMPANY!

per Màxim Gorki

Fullet de 16 planes. - Preu: 10 cèntims

Es un sentit treball de l'excelent escriptor rus en el qual mostra la fortitud de la paraula COMPANYY, paraula "destinada a unir el món, paraula simple, senzilla, profunda com el cor".

VOLUM II

Aquest diantre de sabatots!

per H. G. Wells

NARRACIO SOCIALISTA

53 planes de text, 30 cèntims.

"Una de les més perfectes exposicions del Socialisme, la més clara, la més senzilla, la més veritable, diu Anatole France.

En queden molt pocs exemplars.

Ambdós fullets són traduïts acuradament per J. Roure i Torrent.

Justicia Social

SETMANARI SOCIALISTA
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Viladomat, 108 (Impremia). - BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Provincies:

Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.

Estranger:

Mig any, 5'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

TREBALLADORS!

Nosaltres som la vanguardia. Cada un de nosaltres ha de ser propagandista actiu organitzador de la nostra classe, i s'ha de posar en relació amb els companys per augmentar la tasca.

Devem capacitar-nos. Estudiar. En el llibre i en la realitat, en la societat i en el món.

Si volem influir més en els destins de la humanitat no devem perdre un minut

Editorial Barcelonesa. - Viladomat, 108

LLEGIU

JOAN SANTAMARIA

MA VIDA EN DOINA

(Memòries del Doctor Verdú)

EDICIONS DIANA
Petritxol, 5
BARCELONA

En Modest Palahi

demés de cuidar de la venda i subscripció de JUSTICIA SOCIAL, admet subscripcions i anuncis a «Bella Terra», «La Novel·la Estrangera», «Lluita», «L'Esport Català», «La Terra», «Acció Cooperatista» i «Guia Catalana de Ferrocarrils».

Travesia del Carme, 8, 1.
GIRONA

Tota la correspondència de Redacció adreceu-la a l'apartat de Correus 757.

Preguem als nostres subscriptors per trimestres serveixin renovar llurs subscripcions.

El llibre que tot-hom esperava:

RUSSIA

Una enquesta periodística

PER JOSEP PLA

EDICIONS DIANA:
PETRITXOL, 5 - BARCELONA

3 PESSETES

Obrers: Organitzeu-vos i sereu ben forts.

Obrers del camp
Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA "UNIO DE RABASAIRES DE CATALUNYA"

Surt els dissabtes 15 cts.

Redacció i Administració: Carders, 12, 1.
BARCELONA

"ACCIO COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anyal: 4 ptes.

Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis. - CHAI

Libreria Italiana

PETRITXOL,
BARCELONA

ACABA DE SORTIR

- A. Esclasons: *Articles inèdits* ... 3 ptes.
- J. Folguera: *Poesies* 5 ptes.
- C. A. Jordana - L. Claveries: *L'anell del Nibelung* ... 4 ptes.
- J. Pla: *Rússia* ... 3 ptes.
- N. Rubió: *Caceres a l'Àfrica Tropical* ... 12 ptes.
- J. Santamaria: *Ma vida en doina* ... 4 ptes.
- F. A. Trabat: *L'any que vé* ... 3 ptes.